

TIETEELLISEN KIRJALLISUUDEN VAIHTOKESKUKSEN ASEMA JA TEHTÄVÄT

Tieteellisen kirjallisuuden vaihtokeskus toimii opetusministeriön määräyksen mukaisesti kansainvälistä vaihtoa koskevan yleissopimuksen tarkoittamana kansallisen vaihtokeskuksena, joka hoitaa tieteellisten seurojen ja muiden tieteellisten julkaisijayhteisöjen julkaisusarjojen kansainvälistä vaihtoa ja välittää vaihtona saadut ulkomaiset julkaisut Suomen tieteellisille kirjastoille. Vaihtokeskus toimii Tieteellisten seurain valtuuskunnassa osana valtuuskunnan julkaisukeskusta.

Vaihtokeskus solmii ja ylläpitää vaihtosuhteita ulkomaisiin vaihtokumppaneihin, toimittaa kotimaiset julkaisut heti niiden ilmestyttyä vaihtokumppaneille sekä vastaanottaa ja välittää ulkomaisen vaihtomateriaalin kotimaisille kirjastoille sopimusten mukaan.

Vaihtokeskuksen yhteistyökumppaneita Suomessa ovat tieteellisiä sarjoja ja aikakauslehtiä julkaisevat yhteisöt sekä tieteelliset kirjastot. Ulkomaisia kumppaneita ovat mm. tieteelliset tutkimuslaitokset, akatemioiden seurat ja aikakauslehdet sekä yleistieteelliset kirjastot ja korkeakoulujen laitokset.

Vaihdot ovat eri julkaisijoiden ja julkaisujen yhteisvaihtoja, jolloin vastineeksi saatava aineisto on laaja-alaisempaa kuin mitä yksittäinen julkaisija voisi saada vaihtona. Näin Suomeen saadaan vaihtona julkaisuja myös aloilta, joilla meillä ei ole vastaavaa omaa julkaisutoimintaa. Vaihtotoiminnan kautta on mahdollista saada myös julkaisuja, joita ei saa kaupallisten välittäjien kautta.

Julkaisija voi tietyin edellytyksin tehdä vaihtojen hoidosta sopimuksen vaihtokeskuksen kanssa; sovitaan vaihtoon luovutettavasta aineistosta, vastineena saatavien ulkomaisten julkaisujen ensisijaisesta sijoituspaikasta sekä menettelytavoista vaihtojen solmimisessa. Vaihtokeskus vastaa vaihtotoiminnan kuluista.

Kirjastot saavat sopimuksen mukaan haluamiaan ulkomaisia julkaisusarjoja sekä muutaman kerran vuodessa tarjousluettelon uusista sarjoista tai kaksoiskappaleista. Vaihtokeskukselle voi esittää toivomuksia hankittavista sarjoista.